

หน้าที่ของประโยคขยายในหน่วยนามและหน่วยกริยา

ประโยคที่เป็นส่วนประกอบของประโยคความซ้อน ได้แก่ ประโยคหลักและประโยคขยาย มีคำเชื่อม ที่ ซึ่ง อัน และ ว่า แสดงว่าประโยคขยายเป็นส่วนประกอบของหน่วยนามหรือหน่วยกริยาในประโยคหลัก ประโยคขยายมักใช้ขยายความในประโยคหลัก ดังที่ นววรรณ พันธุเมธา (2527 : 228) กล่าวไว้ว่า ประโยคขยายในประโยคความซ้อนจะสัมพันธ์กับประโยคหลักทางการขยายความ

ตัวอย่าง

1. ครูชอบนักเรียนที่ตั้งใจเรียน
2. เขาซื้อรถซึ่งมีราคาแพงมาก
3. ป่ามีประโยชน์อันใหญ่หลวงต่อมนุษย์
4. เราคิดว่าจะพยายามช่วยเหลือเขา
5. ฉันเสียใจที่เข้าใจคุณผิด

จากการศึกษาประโยคความซ้อนในงานเขียนระดับทางการของนักศึกษาพบว่า ประโยคขยายในหน่วยนามทำหน้าที่จำกัดความหมายของคำนามหรือนามวลีให้แคบเข้า และ ประโยคขยายในหน่วยกริยาช่วยเสริมความหมายของคำกริยาให้สมบูรณ์

ดังนั้นจึงสามารถจำแนกหน้าที่ของประโยคขยายได้เป็น 2 ชนิด คือ 1) จำกัดความหมายของคำนามหรือนามวลี 2) เสริมความหมายของคำกริยาให้สมบูรณ์ ดังนี้

จำกัดความหมายของคำนามหรือนามวลี

ประโยคขยายจะสัมพันธ์กับประโยคหลักทางการขยายความ โดยใช้คำเชื่อม ที่ เพื่อจำกัดความหมายของคำนามหรือนามวลีให้แคบเข้า มีดังนี้

1. ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนาม

ประโยคขยายในหน่วยนามแสดงลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างประโยคหลักกับประโยคขยาย ดังนี้

1.1 ประโยคขยายที่ใช้คำเชื่อม “ที่”

คำเชื่อม “ที่” ที่นำประโยคขยายเป็นคำเชื่อมบอกการจำกัดความหมายของคำนามหรือนามวลีให้แคบเข้า แสดงความสัมพันธ์ระหว่างประโยคหลักกับประโยคขยายทางการขยายความ ดังนี้

ประโยคที่ 1

“นักเขียนจะต้องนำเสนอจินตนาการในมุมมองที่ผู้อื่นมองไม่เห็น”

มีประโยคขยายในหน่วยนามซึ่งเป็นกรรมรอง คือ “ในมุมมองที่ผู้อื่นมองไม่เห็น” จำกัดความหมายของ มุมมอง

ประโยคที่ 2

“ธรรมชาติเป็นสิ่งที่อยู่คู่กันมากับมนุษย์”

มีประโยคขยายในหน่วยนามซึ่งเป็นกรรมตรง คือ “สิ่งที่อยู่คู่กันมากับมนุษย์” จำกัดความหมายของ สิ่ง

ประโยคที่ 3

“ฮวงหยางยามหาวิธีที่จะไล่ฝูงนกกระจอกไปให้พ้น ๆ จากหน้าเตวดาของเขา”

มีประโยคขยายในหน่วยนามซึ่งเป็นกรรมตรง คือ “วิธีที่จะไล่ฝูงนกกระจอกไปให้พ้น ๆ จากหน้าเตวดาของเขา” จำกัดความหมาย

ประโยคที่ 4

“ความรู้ใหม่ ๆ ที่ได้รับจากการศึกษาชีววรรณคดีวิจารณ์มีมากมายนัก”

มีประโยคขยายในหน่วยนามซึ่งเป็นประธาน คือ “ความรู้ใหม่ ๆ ที่ได้รับจากการศึกษาชีววรรณคดีวิจารณ์” จำกัดความหมายของ ความรู้ใหม่ ๆ

ประโยคที่ 5

“ฮวงคือตัวละครที่ปลูกหญ้าเทวดาเอาไว้”

มีประโยคขยายในหน่วยนามซึ่งเป็นกรรมตรง คือ “ตัวละครที่ปลูกหญ้าเทวดาเอาไว้” จำกัดความหมายของ ตัวละคร

ประโยคที่ 6

“ป่าเป็นสิ่งที่ทำให้ปัจเจกส์มีความอุดมสมบูรณ์ยิ่งขึ้น”

มีประโยคขยายในหน่วยนามซึ่งเป็นกรรมตรง คือ “สิ่งที่ทำให้ปัจเจกส์มีความอุดมสมบูรณ์ยิ่งขึ้น” จำกัดความหมายของ สิ่ง

ประโยคที่ 7

“สุนทรียภาพเป็นความงามทางศิลปะที่ใช้ภาษาเป็นวัสดุ”

มีประโยคขยายในหน่วยนามซึ่งเป็นกรรมตรง คือ “ความงามทางศิลปะที่ใช้ภาษาเป็นวัสดุ” จำกัดความหมายของ ความงามทางศิลปะ

ประโยคที่ 8

“ภาษาเป็นวัสดุที่จำเป็นต่อการประพันธ์”

มีประโยคขยายในหน่วยนามซึ่งเป็นกรรมตรง คือ “วัสดุที่จำเป็นต่อการประพันธ์” จำกัดความหมายของ วัสดุ

ประโยคที่ 9

“กวีแสดงการกระทำของมนุษย์ที่เบียดเบียนธรรมชาติ”

มีประโยคขยายในหน่วยนามซึ่งเป็นกรรมตรง คือ “การกระทำของมนุษย์ที่เบียดเบียนธรรมชาติ” จำกัดความหมายของ การกระทำของมนุษย์

ประโยคที่ 10

“การเรียนวรรณคดีวิจารณ์เป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยให้ผู้ไม่รู้ได้เข้าใจวรรณคดีมากขึ้น”

มีประโยคขยายในหน่วยนามซึ่งเป็นกรรมตรง คือ “สิ่งจำเป็นที่จะช่วยให้ผู้ไม่รู้ได้เข้าใจวรรณคดีมากขึ้น” จำกัดความหมายของ สิ่งจำเป็น

ประโยคที่ 11

“ผู้แต่งใช้คำว่า ‘บังอาจ’ แทนการกระทำของฝูงนกที่หาญกล้ามาจิกกัดต้นหญ้าของฮวง”

มีประโยคขยายนามซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกรรมตรง คือ “การกระทำของฝูงนกที่หาญกล้ามาจิกกัดต้นหญ้าของฮวง” จำกัดความหมายของ การกระทำของฝูงนก

ประโยคที่ 12

“วรรณคดีเป็นงานเขียนที่สร้างขึ้นเพื่อร่ำอารมณ์ของผู้อ่าน”

มีประโยคขยายในหน่วยนามซึ่งเป็นกรรมตรง คือ “งานเขียนที่สร้างขึ้นเพื่อร่ำอารมณ์ของผู้อ่าน” จำกัดความหมายของ งานเขียน

ประโยคที่ 13

“นิรันดร์ดีใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายในการดำเนินเรื่อง”

มีประโยคขยายในหน่วยนามซึ่งเป็นกรรมตรง คือ “ภาษาที่เข้าใจง่าย” จำกัดความหมายของ ภาษา

ประโยคที่ 14

“เพลงพื้นบ้านแสดงถึงวัฒนธรรมทางด้านขนบธรรมเนียมที่แสดงถึงชีวิตความเป็นอยู่ของคน”

มีประโยคขยายในหน่วยนามซึ่งเป็นกรรมตรง คือ “วัฒนธรรมทางด้าน
ขนบธรรมเนียมที่แสดงถึงชีวิตความเป็นอยู่ของคน” จำกัดความหมายของ วัฒนธรรมทางด้าน
ขนบธรรมเนียม

ประโยคที่ 15

“เนื้อเรื่องของ ‘รำพึงแห่งไบไม’ เป็นเรื่องราวของธรรมชาติที่ถูกมนุษย์
ทำลาย”

มีประโยคขยายในหน่วยนามซึ่งเป็นกรรมตรง คือ “ธรรมชาติที่ถูกมนุษย์ทำลาย”
จำกัดความหมายของ ธรรมชาติ

ประโยคที่ 16

“ภาพที่ประจักษ์อยู่ตรงหน้าดวงในขณะนั้นกระทบกระเทือนความรู้สึก
ของดวงเป็นอันมาก”

มีประโยคขยายในหน่วยนามซึ่งเป็นประธาน คือ “ภาพที่ประจักษ์อยู่ตรงหน้าดวง
ในขณะนั้น” จำกัดความหมายของ ภาพ

ประโยคที่ 17

“ภาพของธรรมชาติในบทประพันธ์ ‘รำพึงแห่งไบไม’ เป็นภาพ
ความโหดร้ายและน่ากลัวที่เกิดขึ้นในธรรมชาติ”

มีประโยคขยายในหน่วยนามซึ่งเป็นกรรมตรง คือ “ภาพความโหดร้ายและน่ากลัว
ที่เกิดขึ้นในธรรมชาติ” จำกัดความหมายของ ภาพความโหดร้ายและน่ากลัว

ประโยคที่ 18

“เรื่องสั้น ‘หญ้าเทวดากับฝูงนกกระจอก’ แสดงแนวคิดของการให้
ความเมตตาที่มนุษย์พึงมีต่อสัตว์”

มีประโยคขยายนามซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกรรมตรง คือ “ความเมตตาที่มนุษย์พึงมีต่อสัตว์” จำกัดความหมายของ ความเมตตา

ประโยคที่ 19

“การวิเคราะห์กลวิธีเป็นจุดสำคัญที่จะทำให้ผู้อ่านเข้าถึงแนวความคิดของเรื่องได้อย่างดี”

มีประโยคขยายในหน่วยนามซึ่งเป็นกรรมตรง คือ “จุดสำคัญที่จะทำให้ผู้อ่านเข้าถึงแนวความคิดของเรื่องได้อย่างดี” จำกัดความหมายของ จุดสำคัญ

ประโยคที่ 20

“งานประพันธ์ที่มีผู้ประพันธ์สร้างสรรค์ขึ้นต้องได้รับการกลั่นกรองมาเป็นอย่างดี”

มีประโยคขยายในหน่วยนามซึ่งเป็นประธาน คือ “งานประพันธ์ที่มีผู้ประพันธ์สร้างสรรค์ขึ้น” จำกัดความหมายของ งานประพันธ์

ประโยคที่ 21

“ผู้แต่งได้แสดงให้เห็นภาพของธรรมชาติในวันนี้ที่ถูกทำลายลงไป”

มีประโยคขยายนามซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกรรมตรง คือ “ธรรมชาติในวันนี้ที่ถูกทำลายลงไป” จำกัดความหมายของ ธรรมชาติในวันนี้

ประโยคที่ 22

“วรรณคดีเป็นงานเขียนที่เกี่ยวข้องกับชีวิตมนุษย์”

มีประโยคขยายในหน่วยนามซึ่งเป็นกรรมตรง คือ “งานเขียนที่เกี่ยวข้องกับชีวิตมนุษย์” จำกัดความหมายของ งานเขียน

ประโยคที่ 23

“ธรรมชาติเป็นสิ่งที่อยู่คู่กันมากับมนุษย์”

มีประโยคขยายในหน่วยนามซึ่งเป็นกรรมตรง คือ “สิ่งที่อยู่คู่กันมากับมนุษย์” จำกัดความหมายของ สิ่งหนึ่ง

ประโยคที่ 24

“บทนี้กวีพูดถึงป่าไม้ที่ถูกมนุษย์รุกร้าเข้าไปตัดจนหมดสิ้น”

มีประโยคขยายในหน่วยนามซึ่งเป็นกรรมรอง คือ “ป่าไม้ที่ถูกมนุษย์รุกร้าเข้าไปตัดจนหมดสิ้น” จำกัดความหมายของ ป่าไม้

ประโยคที่ 25

“ข้าพเจ้าไม่สามารถตีความได้ตรงกับสารที่ผู้สร้างงานต้องการสื่อ”

มีประโยคขยายในหน่วยนามซึ่งเป็นกรรมรอง คือ “สารที่ผู้สร้างงานต้องการสื่อ” จำกัดความหมายของ สาร

ประโยคที่ 26

“กวีย้าถึงแสงแดดที่ร้อนมาก”

มีประโยคขยายในหน่วยนามซึ่งเป็นกรรมรอง คือ “แสงแดดที่ร้อนมาก” จำกัดความหมายของ แสงแดด

ประโยคที่ 27

“ฮวงเป็นตัวละครที่มีน้ำใจ”

มีประโยคขยายในหน่วยนามซึ่งเป็นกรรมตรง คือ “ตัวละครที่มีน้ำใจ” จำกัดความหมายของ ตัวละคร

ประโยคที่ 28

“ชาวอาจเป็นเพื่อนคนหนึ่งในหลายคนที่มองเห็นคุณค่าของชีวิตผู้อื่นมี
ค่ามากมายกว่าผลประโยชน์ของตน”

มีประโยคขยายในหน่วยนามซึ่งเป็นกรรมตรง คือ “เพื่อนคนหนึ่งในหลายคนที่
มองเห็นคุณค่าของชีวิตผู้อื่นมีค่ามากมายกว่าผลประโยชน์ของตน” จำกัดความหมายของ เพื่อน
คนหนึ่งในหลายคน

ประโยคที่ 29

“วรรณกรรมแสดงให้เห็นภาพของป่าที่ถูกทำลายอย่างมาก”

มีประโยคขยายในหน่วยนามซึ่งเป็นกรรมตรง คือ “ภาพของป่าที่ถูกทำลายอย่าง
มาก” จำกัดความหมายของ ภาพของป่า

ประโยคที่ 30

“กวีใช้น้ำเสียงไม่พอใจที่มนุษย์ทำลายป่า”

มีประโยคขยายในหน่วยนามซึ่งเป็นกรรมตรง คือ “น้ำเสียงไม่พอใจที่มนุษย์
ทำลายป่า” จำกัดความหมายของ น้ำเสียงไม่พอใจ

ประโยคที่ 31

“เนื้อหา รำพึงแห่งไบไบ กล่าวถึงการสูญเสียสิ่งที่มีค่า”

มีประโยคขยายในหน่วยนามซึ่งเป็นกรรมตรง คือ การสูญเสียสิ่งที่มีค่า จำกัด
ความหมายของ การสูญเสียสิ่ง

ประโยคที่ 32

“มนุษย์เข้ามาครอบงำสิ่งที่ธรรมชาติสร้างขึ้น”

มีประโยคขยายในหน่วยนามซึ่งเป็นกรรมตรง คือ สิ่งที่ธรรมชาติสร้างขึ้น จำกัด
ความหมายของ สิ่ง

ประโยคที่ 33

“กวีโกรธแค้นคนที่ทำลายธรรมชาติ”

มีประโยคขยายในหน่วยนามซึ่งเป็นกรรมตรง คือ คนที่ทำลายธรรมชาติ จำกัด
ความหมายของ คน

ประโยคที่ 34

“กวีกล่าวถึงผลกระทบที่มนุษย์ทำลายป่า”

มีประโยคขยายในหน่วยนามซึ่งเป็นกรรมตรง คือ ผลกระทบที่มนุษย์ทำลายป่า
จำกัดความหมายของ ผลกระทบ

ประโยคที่ 35

“กลอนสุภาพบทนี้กล่าวถึงคน ๆ หนึ่งที่เรียกร้องให้มนุษย์หยุดทำลาย
ป่า”

มีประโยคขยายในหน่วยนามซึ่งเป็นกรรมตรง คือ คน ๆ หนึ่งที่เรียกร้องให้
มนุษย์หยุดทำลายป่า จำกัดความหมายของ คน ๆ หนึ่ง

ประโยคที่ 36

“ผู้ประพันธ์ใช้คำที่มีความหมายเหมือนกันอยู่หลายคำ”

มีประโยคขยายในหน่วยนามซึ่งเป็นกรรมตรง คือ คำที่มีความหมายเหมือนกัน
อยู่หลายคำ จำกัดความหมายของ คำ

ประโยคที่ 37

“กวีแสดงภาพบรรยากาศที่พระอาทิตย์กำลังสาดแสงไปทั่วทั้งป่า”

มีประโยคขยายในหน่วยนามซึ่งเป็นกรรมตรง คือ ภาพบรรยากาศที่พระอาทิตย์
กำลังสาดแสงไปทั่วทั้งป่า จำกัดความหมายของ ภาพบรรยากาศ

เห็นได้ว่า คำเชื่อม ที่ นำประโยคขยายทำหน้าที่เชื่อมความสัมพันธ์ระหว่าง ประโยคหลักกับประโยคขยาย ทั้งหน่วยนามที่เป็นประธาน กรรมตรงและกรรมรอง เพื่อจำกัด ความหมายของคำนามหรือนามวลีให้แคบเข้า

1.2 ประโยคขยายที่ใช้คำเชื่อม “ซึ่ง”

คำเชื่อม “ซึ่ง” นำประโยคขยายเพื่อจำกัดความหมายของหน่วยนามให้แคบเข้า เช่นเดียวกับคำเชื่อม “ที่” ในข้อมูลปรากฏประโยคขยายที่ใช้คำเชื่อม ซึ่ง มี 7 ประโยค ดังนี้

ประโยคที่ 1

“งานประพันธ์บางชิ้นมีองค์ประกอบของเสียงซึ่งจัดเป็นลักษณะและคุณค่าทางสุนทรียะของภาษา”

มีประโยคขยายในหน่วยนามซึ่งเป็นกรรมตรง คือ “องค์ประกอบของเสียงซึ่งจัดเป็นลักษณะและคุณค่าทางสุนทรียะของภาษา” จำกัดความหมายของ องค์ประกอบของเสียง

ประโยคที่ 2

“เราคือใบไม้ซึ่งเป็นสิ่งไร้ค่า”

มีประโยคขยายในหน่วยนามซึ่งเป็นกรรมตรง คือ “ใบไม้ซึ่งเป็นสิ่งไร้ค่า” จำกัดความหมายของ ใบไม้

ประโยคที่ 3

“เรื่อง ‘หญ้าเทวดากับฝูงนกกระจอก’ ให้คุณค่ากับผู้อ่านซึ่งแฝงอยู่ในโครงเรื่อง”

มีประโยคขยายในหน่วยนามซึ่งเป็นกรรมตรง คือ “คุณค่าซึ่งแฝงอยู่ในโครงเรื่อง” จำกัดความหมายของ คุณค่า

ประโยคที่ 4

“บทประพันธ์ ‘รำพึงแห่งใบไม้’ กล่าวถึงความรู้สึกของมนุษย์ซึ่งกวีเปรียบให้เป็นใบไม้รำพึงกับตัวเอง”

มีประโยคขยายในหน่วยนามซึ่งเป็นกรรมตรง คือ “ความรู้สึกของมนุษย์ซึ่งกวีเปรียบให้เป็นใบไม้รำพึงกับตัวเอง” จำกัดความหมายของ ความรู้สึกของมนุษย์

ประโยคที่ 5

“ข้าพเจ้าเรียนวิชานี้ซึ่งเป็นวิชาที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชีวิตมนุษย์”

มีประโยคขยายในหน่วยนามซึ่งเป็นกรรมตรง คือ “วิชานี้ซึ่งเป็นวิชาที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชีวิตมนุษย์” จำกัดความหมายของ วิชานี้

ประโยคที่ 6

“กลอนสุภาพ 2 บทนี้เป็นส่วนหนึ่งของนิราศภูเขาทองซึ่งสุนทรภู่ได้ประพันธ์ขึ้น”

มีประโยคขยายนามซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกรรมตรง คือ “นิราศภูเขาทองซึ่งสุนทรภู่ได้ประพันธ์ขึ้น” จำกัดความหมายของ นิราศภูเขาทอง

ประโยคที่ 7

“นิรันดร์ที่ตั้งชื่อเรื่องคล้ายนิทานซึ่งดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน”

มีประโยคขยายในหน่วยนามซึ่งเป็นกรรมตรง คือ “ชื่อเรื่องคล้ายนิทานซึ่งดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน” จำกัดความหมายของ ชื่อเรื่องคล้ายนิทาน

ประโยคที่ 8

“มนุษย์ทำลายป่าซึ่งเป็นชุมทรัพย์ของตน”

มีประโยคขยายในหน่วยนามซึ่งเป็นกรรมตรง คือ “ป่าซึ่งเป็นชุมทรัพย์ของตน” จำกัดความหมายของ ป่า

เห็นได้ว่า คำเชื่อม ซึ่ง บอกการจำกัดความหมายของหน่วยนามให้แคบเข้า เช่นเดียวกับคำเชื่อม ที่ พบว่าใช้คำเชื่อม ที่ มากกว่าคำเชื่อม ซึ่ง

1.3 ประโยคขยายที่ใช้คำเชื่อม “อัน”

คำเชื่อม “อัน” นำประโยคขยาย ใช้เพื่อจำกัดความหมายของหน่วยนามให้แคบเข้าเช่นเดียวกับคำเชื่อม “ที่” ดังนี้

ประโยคที่ 1

“กวีแสดงความเลวร้ายอันเกิดจากน้ำมือของมนุษย์”

มีประโยคขยายในหน่วยนามซึ่งเป็นกรรมตรง คือ “ความเลวร้ายอันเกิดจากน้ำมือของมนุษย์” จำกัดความหมายของ ความเลวร้าย

ประโยคที่ 2

“ข้าพเจ้ามีความเข้าใจธรรมชาติของมนุษย์อันเป็นประโยชน์กับตัวข้าพเจ้า”

มีประโยคขยายในหน่วยนามซึ่งเป็นกรรมตรง คือ “ความเข้าใจธรรมชาติอันเป็นประโยชน์กับตัวข้าพเจ้า” จำกัดความหมายของ ความเข้าใจธรรมชาติ

ประโยคที่ 3

“ป่าคือขุมทรัพย์อันมีค่าของสิ่งมีชีวิตบนผืนโลก”

มีประโยคขยายในหน่วยนามซึ่งเป็นกรรมตรง คือ “ขุมทรัพย์อันมีค่า” จำกัดความหมายของ ขุมทรัพย์

ประโยคที่ 4

“สันติตั้งชื่อบทกวีนี้ว่า รำพึงแห่งใบไม้ อันหมายถึง คำครวญคิดคำนึงของใบไม้”

มีประโยคขยายนามซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกรรมตรง คือ “รำพึงแห่งใบไม้ อันหมายถึง คำครวญคิดคำนึงของใบไม้” จำกัดความหมายของ รำพึงแห่งใบไม้

เห็นได้ว่า คำเชื่อม อัน นำประโยคขยายเพื่อจำกัดความหมายของหน่วยนามให้แคบเข้า ปรากฏเพียง 4 ประโยค

นอกจากนี้ยังมีคำเชื่อม “ว่า” นำประโยคขยายในหน่วยนาม 3 ประโยค ดังนี้

ประโยคที่ 1

“นิรันดร์ศักดิ์ได้นำเสนอเรื่องราวจากความสงสัยของฮวงว่าทำไม
นกกระจอกจึงบินมาเป็นฝูง”

มีประโยคขยายในหน่วยนามซึ่งเป็นกรรมรอง คือ “ความสงสัยของฮวงว่าทำไม
นกกระจอกจึงบินมาเป็นฝูง” จำกัดความหมายของ ความสงสัยของฮวง

ประโยคที่ 2

“กวีแสดงทัศนะผ่านใบไม้ว่าหากมนุษย์ยังไม่หยุดทำลายป่าสักวัน
เผ่าพันธุ์มนุษย์คงสูญสลายเป็นแน่”

มีประโยคขยายในหน่วยนามซึ่งเป็นกรรมตรง คือ “ทัศนะผ่านใบไม้ว่าหาก
มนุษย์ยังไม่หยุดทำลายป่าสักวันเผ่าพันธุ์มนุษย์คงสูญสลายเป็นแน่” จำกัดความหมายของ ทัศนะ
ผ่านใบไม้

ประโยคที่ 3

“ผู้แต่งแฝงทัศนคติไว้ในเรื่องนี้ว่าสิ่งมีชีวิตทุกชนิดต้องมีเหตุผลใน
การกระทำของตน”

มีประโยคขยายในหน่วยนามซึ่งเป็นกรรมตรง คือ “ทัศนคติในเรื่องนี้ว่า
สิ่งมีชีวิตทุกชนิดต้องมีเหตุผลในการกระทำของตน” จำกัดความหมายของ ทัศนคติในเรื่องนี้
กล่าวได้ว่า คำเชื่อม ที่ ซึ่ง และ อัน ใช้นำประโยคขยายในหน่วยนามเพื่อจำกัด
ความหมายของหน่วยนามให้แคบเข้า ประโยคส่วนใหญ่ใช้คำเชื่อม ที่ มากกว่า ซึ่ง และ อัน แสดง
ความสัมพันธ์ระหว่างประโยคหลักกับประโยคขยายทางการขยายความ

2. ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนามและหน่วยกริยา

ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนามและหน่วยกริยา ซึ่งทำหน้าที่
จำกัดความหมายของคำนามหรือนามวลีให้แคบเข้า มีดังนี้

ประโยคที่ 1

“ผู้มีอำนาจคือมนุษย์บางคนที่ยึดถือตนเองว่ามีอำนาจ”

มีประโยคขยายในหน่วยนามซึ่งเป็นกรรมตรง คือ “มนุษย์บางคนที่ยึดถือตนเองว่ามีอำนาจ” จำกัดความหมายของ มนุษย์บางคน

“ว่ามีอำนาจ” เป็นประโยคขยายกริยา “ยึดถือ” ซึ่งเป็นกริยาที่เกี่ยวกับอารมณ์ มีคำเชื่อม ว่า นำประโยค เพื่อเสริมความหมายของคำกริยาให้สมบูรณ์

ประโยคที่ 2

“กวีกล่าวถึงธรรมชาติที่ถูกทำลายว่ามีมากมาย”

มีประโยคขยายในหน่วยนามซึ่งเป็นกรรมตรง คือ “ธรรมชาติที่ถูกทำลาย” จำกัดความหมายของ ธรรมชาติ

“ว่ามีมากมาย” เป็นประโยคขยายกริยา “กล่าว” ซึ่งเป็นกริยาที่เกี่ยวกับการสื่อสาร มีคำเชื่อม ว่า นำประโยค เพื่อเสริมความหมายของคำกริยาให้สมบูรณ์

ประโยคที่ 3

“กวีได้ใช้คำที่บรรยายให้เห็นว่าป่าเป็นสิ่งที่มีความมาก”

มีประโยคขยายในหน่วยนามซึ่งเป็นกรรมตรง คือ “คำที่บรรยายให้เห็นว่าป่าเป็นสิ่งที่มีความมาก” จำกัดความหมายของ คำ

“ว่าป่าเป็นสิ่งที่มีความมาก” เป็นประโยคขยายกริยา “บรรยายให้เห็น” ซึ่งเป็นกริยาที่เกี่ยวกับประสาทสัมผัส มีคำเชื่อม ว่า นำประโยค เพื่อเสริมความหมายของคำกริยาให้สมบูรณ์

เสริมความหมายของคำกริยาให้สมบูรณ์

หน้าที่ของประโยคขยายอีกอย่างหนึ่ง คือ บอกเนื้อความของประโยค โดยเสริมความหมายของคำกริยาให้สมบูรณ์ ทั้งกริยาที่เกี่ยวกับอารมณ์ กริยาที่เกี่ยวกับการสื่อสาร กริยาที่เกี่ยวกับการคิด และกริยาที่เกี่ยวกับประสาทสัมผัส มีดังนี้

1. ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยกริยา

1.1 ประโยคขยายที่ใช้คำเชื่อม “ที่”

การใช้คำเชื่อม “ที่” นำประโยคขยายในหน่วยกริยาปรากฏเพียง 3 ประโยค เพื่อเสริมความหมายของคำกริยาให้สมบูรณ์ ดังนี้

ประโยคที่ 1

“ข้าพเจ้าภูมิใจที่ข้าพเจ้ารักการอ่าน”

“ที่ข้าพเจ้ารักการอ่าน” เป็นประโยคขยายกริยา “ภูมิใจ” ซึ่งเป็นกริยาเกี่ยวกับอารมณ์ มีคำเชื่อม “ที่” นำประโยค เพื่อเสริมความหมายของคำกริยาให้สมบูรณ์

ประโยคที่ 2

“ดวงไม่พอใจที่ฝูงนกกระจอกมากินหญ้าเทวดาของเขา”

“ที่ฝูงนกกระจอกมากินหญ้าเทวดาของเขา” เป็นประโยคขยายกริยา “ไม่พอใจ” ซึ่งเป็นกริยาเกี่ยวกับอารมณ์ มีคำเชื่อม “ที่” นำประโยค เพื่อเสริมความหมายของคำกริยาให้สมบูรณ์

ประโยคที่ 3

“ดวงรู้สึกแปลกใจที่มีเสียงนกกระจอกดังอยู่หลังบ้าน”

“ที่มีเสียงนกกระจอกดังอยู่หลังบ้าน” เป็นประโยคขยายกริยา “รู้สึกแปลกใจ” ซึ่งเป็นกริยาเกี่ยวกับอารมณ์ มีคำเชื่อม “ที่” นำประโยค เพื่อเสริมความหมายของคำกริยาให้สมบูรณ์

ประโยคที่ 4

“กวีโกรธที่มนุษย์ทำลายป่า”

“ที่มนุษย์ทำลายป่า” เป็นประโยคขยายกริยา “โกรธ” ซึ่งเป็นกริยาเกี่ยวกับอารมณ์ มีคำเชื่อม “ที่” นำประโยค เพื่อเสริมความหมายของคำกริยาให้สมบูรณ์

1.2 ประโยคขยายที่ใช้คำเชื่อม “ว่า”

ประโยคขยายในหน่วยกริยาที่ใช้คำเชื่อม “ว่า” นำประโยคขยาย เพื่อเสริมความหมายของคำกริยาให้สมบูรณ์ มีดังนี้

ประโยคที่ 1

“ผู้มีความรู้กล่าวไว้ว่าการเรียนวรรณคดีคือการเรียนรู้ชีวิตมนุษย์”

“การเรียนวรรณคดีคือการเรียนรู้ชีวิตมนุษย์” เป็นประโยคขยายกริยาวลี “กล่าวไว้” ซึ่งเป็นกริยาเกี่ยวกับการสื่อสาร มีคำเชื่อม ว่า นำประโยค

ประโยคที่ 2

“ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณมีความละเอียดอ่อนในการศึกษาหาความรู้”

“ตัวเองมีความละเอียดอ่อนในการศึกษาหาความรู้” เป็นประโยคขยายกริยา “รู้สึก” ซึ่งเป็นกริยาเกี่ยวกับประสาทสัมผัส มีคำเชื่อม ว่า นำประโยค เพื่อเสริมความหมายของคำกริยาให้สมบูรณ์

ประโยคที่ 3

“ผู้ประพันธ์เรื่องนี้ทำให้ผู้อ่านเห็นได้ว่ามนุษย์มีความเห็นแก่ตัว”

“มนุษย์มีความเห็นแก่ตัว” เป็นประโยคขยายกริยาวลี “ทำให้เห็นได้” ซึ่งเป็นกริยาเกี่ยวกับประสาทสัมผัสทางตา มีคำเชื่อม ว่า นำประโยค เพื่อเสริมความหมายของคำกริยาให้สมบูรณ์

ประโยคที่ 4

“ตอนนี้ข้าพเจ้าตระหนักแล้วว่าการฝึกฝนเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการเรียนวิชานี้”

“การฝึกฝนเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการเรียนวิชานี้” เป็นประโยคขยายกริยาวิ
 “ตระหนักแล้ว” ซึ่งเป็นกริยาเกี่ยวกับการคิด มีคำเชื่อม ว่า นำประโยค เพื่อเสริมความหมายของ
 คำกริยาให้สมบูรณ์

ประโยคที่ 5

“สวมองว่าเพื่อนของเขาเป็นคนดีมาก”

“เพื่อนของเขาเป็นคนดีมาก” เป็นประโยคขยายกริยา “มอง” ซึ่งเป็นกริยา
 เกี่ยวกับประสาทสัมผัส มีคำเชื่อม ว่า นำประโยค เพื่อเสริมความหมายของคำกริยาให้สมบูรณ์

ประโยคที่ 6

“ข้าพเจ้าไม่เคยคิดว่ามีคำว่าสายในการปรับปรุงแก้ไขจุดบกพร่อง”

“มีคำว่าสายในการปรับปรุงแก้ไขจุดบกพร่อง” เป็นประโยคขยายกริยาวิ “ไม่
 เคยคิด” ซึ่งเป็นกริยาเกี่ยวกับการคิด มีคำเชื่อม ว่า นำประโยค เพื่อเสริมความหมายของคำกริยา
 ให้สมบูรณ์

ประโยคที่ 7

“กวีกล่าวถึงวัฏจักรของธรรมชาติว่าถ้ามีป่า ป่าก็ให้ฝนตกต้องตาม
 ฤดูกาล”

“ถ้ามีป่า ป่าก็ให้ฝนตกต้องตามฤดูกาล” เป็นประโยคขยายกริยา “กล่าว” ซึ่งเป็น
 กริยาเกี่ยวกับการสื่อสาร มีคำเชื่อม ว่า นำประโยค เพื่อเสริมความหมายของคำกริยาให้สมบูรณ์

ประโยคที่ 8

“ข้าพเจ้าเชื่อมาตลอดว่าวรรณคดีมีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อสอนใจผู้อ่าน”

“วรรณคดีมีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อสอนใจผู้อ่าน” เป็นประโยคขยายกริยาวิ “เชื่อ
 มาตลอด” ซึ่งเป็นกริยาเกี่ยวกับการคิด มีคำเชื่อม ว่า นำประโยค เพื่อเสริมความหมายของ
 คำกริยาให้สมบูรณ์

ประโยคที่ 9

“ข้าพเจ้าพยายามนึกว่าการนำเรือขึ้นฝั่งชาวประมงทำกันอย่างไร”

“นำเรือขึ้นฝั่งชาวประมงทำกันอย่างไร” เป็นประโยคขยายกริยา “พยายามนึก” ซึ่งเป็นกริยาเกี่ยวกับการคิด มีคำเชื่อม ว่า นำประโยค เพื่อเสริมความหมายของคำกริยาให้สมบูรณ์

ประโยคที่ 10

“มนุษย์ต้องไม่หลงลืมว่าต้นไม้ใบหญ้าเป็นของทุกชีวิต”

“ต้นไม้ใบหญ้าเป็นของทุกชีวิต” เป็นประโยคขยายกริยา “ต้องไม่หลงลืม” ซึ่งเป็นกริยาเกี่ยวกับประสาทสัมผัส มีคำเชื่อม ว่า นำประโยค เพื่อเสริมความหมายของคำกริยาให้สมบูรณ์

ประโยคที่ 11

“ผู้ประพันธ์ได้แสดงให้เห็นว่าคนไม่ให้ความสำคัญของป่าเลยทำลาย”

“คนไม่ให้ความสำคัญของป่าเลยทำลาย” เป็นประโยคขยายกริยาวลี “ได้แสดงให้เห็น” ซึ่งเป็นกริยาเกี่ยวกับการสื่อสาร มีคำเชื่อม ว่า นำประโยค เพื่อเสริมความหมายของคำกริยาให้สมบูรณ์

ประโยคที่ 12

“ผู้ประพันธ์ได้กล่าวไว้ในบทที่ 5 ว่าการทำลายป่าของคนนั้นทำให้ป่าเขาโล้น”

“การทำลายป่าของคนนั้นทำให้ป่าเขาโล้น” เป็นประโยคขยายกริยาวลี “ได้กล่าวไว้” ซึ่งเป็นกริยาเกี่ยวกับการสื่อสาร มีคำเชื่อม ว่า นำประโยค เพื่อเสริมความหมายของคำกริยาให้สมบูรณ์

ประโยคที่ 13

“ผู้อ่านพบว่าผู้แต่งเป็นผู้รอบรู้ในการปลูกหญ้าเทวดาพอสมควร”

“ผู้แต่งเป็นผู้รอบรู้ในการปลูกหญ้าเทวดาพอสมควร” เป็นประโยคขยายกริยา “พบ” ซึ่งเป็นกริยาเกี่ยวกับประสาทสัมผัส มีคำเชื่อม ว่า นำประโยค เพื่อเสริมความหมายของ คำกริยาให้สมบูรณ์

ประโยคที่ 14

“มีผู้รู้กล่าวไว้ว่าการเรียนวรรณคดีคือการเรียนรู้ชีวิตของมนุษย์”

“การเรียนวรรณคดีคือการเรียนรู้ชีวิตของมนุษย์” เป็นประโยคขยายกริยาวลี “กล่าวไว้” ซึ่งเป็นกริยาเกี่ยวกับการสื่อสาร มีคำเชื่อม ว่า นำประโยค เพื่อเสริมความหมายของ คำกริยาให้สมบูรณ์

ประโยคที่ 15

“กวีกล่าวถึงประโยชน์ของป่าไม่ว่ามีค่ามากมายมหาศาล”

“มีค่ามากมายมหาศาล” เป็นประโยคขยายกริยา “กล่าวถึงไว้” ซึ่งเป็นกริยาเกี่ยวกับการสื่อสาร มีคำเชื่อม ว่า นำประโยค เพื่อเสริมความหมายของ คำกริยาให้สมบูรณ์

ประโยคที่ 16

“คุณค่าทางสุนทรียะต้องดูทั้งรูปแบบและเนื้อหาว่ามีความงามอยู่ที่ใด”

“มีความงามอยู่ที่ใด” เป็นประโยคขยายกริยา “ต้องดู” ซึ่งเป็นกริยาเกี่ยวกับการสื่อสาร มีคำเชื่อม ว่า นำประโยค เพื่อเสริมความหมายของ คำกริยาให้สมบูรณ์

ประโยคที่ 17

“กวีบอกถึงคุณค่าของป่าไม่ว่าป่าคือชุมทรัพย์อันอันยิ่งใหญ่”

“ป่าคือชุมทรัพย์อันอันยิ่งใหญ่” เป็นประโยคขยายกริยา “บอก” ซึ่งเป็นกริยาเกี่ยวกับการสื่อสาร มีคำเชื่อม ว่า นำประโยค เพื่อเสริมความหมายของ คำกริยาให้สมบูรณ์

ประโยคที่ 18

“ข้าพเจ้าคิดว่าควรจะมีกฝนตนเองให้มากขึ้น”

“ควรจะมีกณฺตนเองให้มากขึ้น” เป็นประโยคขยายกริยา “คิด” ซึ่งเป็นกริยาเกี่ยวกับการคิด มีคำเชื่อม ว่า นำประโยค เพื่อเสริมความหมายของคำกริยาให้สมบูรณ์

ประโยคที่ 19

“ข้าพเจ้าพยายามให้กำลังใจตัวเองตลอดเวลาว่าจะต้องทำให้ได้”

“จะต้องทำให้ได้” เป็นประโยคขยายกริยา “พยายามให้กำลังใจ” ซึ่งเป็นกริยาเกี่ยวกับการคิด มีคำเชื่อม ว่า นำประโยค เพื่อเสริมความหมายของคำกริยาให้สมบูรณ์

ประโยคที่ 20

“ผู้อ่านสามารถวิเคราะห์ได้ว่าผู้แต่งต้องการบอกอะไร”

“ผู้แต่งต้องการบอกอะไร” เป็นประโยคขยายกริยาวลี “สามารถวิเคราะห์ได้” ซึ่งเป็นกริยาเกี่ยวกับการคิด มีคำเชื่อม ว่า นำประโยค เพื่อเสริมความหมายของคำกริยาให้สมบูรณ์

เห็นได้ว่า การใช้คำเชื่อม “ว่า” นำประโยคขยายในหน่วยกริยาช่วยเสริมความหมายของคำกริยาให้สมบูรณ์

2. ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนามและหน่วยกริยา

ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนามและหน่วยกริยาซึ่งทำหน้าที่เสริมความหมายของคำกริยาให้สมบูรณ์ มีดังนี้

ประโยคที่ 1

“ข้าพเจ้าภูมิใจที่ได้เรียนกับอาจารย์ที่มีชื่อเสียง”

“ที่ภูมิใจกับอาจารย์ที่มีชื่อเสียง” เป็นประโยคขยายกริยา “ภูมิใจ” ซึ่งเป็นกริยาเกี่ยวกับอารมณ์ มีคำเชื่อม “ที่” นำประโยค เพื่อเสริมความหมายของคำกริยาให้สมบูรณ์

“ที่มีชื่อเสียง” เป็นประโยคขยายหน่วยนาม คือ “อาจารย์ที่มีชื่อเสียง” จำกัดความหมายของ อาจารย์

ประโยคที่ 2

“มนุษย์ที่ตัดไม้ทำลายป่าไม่เคยคำนึงว่าป่าไม้ที่ตนทำลายลงไปเป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่มีประโยชน์”

มีประโยคขยายในหน่วยนามซึ่งเป็นประธาน คือ “มนุษย์ที่ตัดไม้ทำลายป่า” จำกัดความหมายของ มนุษย์

“ว่าป่าไม้ที่ต้นทำลายลงไปเป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่มีประโยชน์” เป็นประโยคขยายกริยา “ไม่เคยคำนึง” ซึ่งเป็นกริยาเกี่ยวกับการคิด มีคำเชื่อม ว่า นำประโยค เพื่อเสริมความหมายของคำกริยาให้สมบูรณ์

ประโยคที่ 3

“ผู้อ่านจะได้พบว่าชาวเป็นตัวละครที่เหมือนกับมนุษย์ปุถุชนทั่วไป”

“ว่าชาวเป็นตัวละครที่เหมือนกับมนุษย์ปุถุชนทั่วไป” เป็นประโยคขยายกริยา “จะได้อ่าน” ซึ่งเป็นกริยาเกี่ยวกับประสาทสัมผัส มีคำเชื่อม ว่า นำประโยค เพื่อเสริมความหมายของคำกริยาให้สมบูรณ์

มีประโยคขยายในหน่วยนาม คือ “ตัวละครที่เหมือนกับมนุษย์ปุถุชนทั่วไป” จำกัดความหมายของ ตัวละคร

ประโยคที่ 4

“ชาวได้รับรู้ว่าต้นหญ้าเทวดาที่เขาหวงนั้น ตอนนี่ยังไม่มีประโยชน์สำหรับเขา”

“ว่าต้นหญ้าเทวดาที่เขาหวงนั้น ตอนนี่ยังไม่มีประโยชน์สำหรับเขา” เป็นประโยคขยายกริยา “ได้รับรู้” ซึ่งเป็นกริยาเกี่ยวกับการคิด มีคำเชื่อม ว่า นำประโยค เพื่อเสริมความหมายของคำกริยาให้สมบูรณ์

มีประโยคขยายในหน่วยนาม คือ “ต้นหญ้าเทวดาที่เขาหวงนั้น” จำกัดความหมายของต้นหญ้าเทวดา

ประโยคที่ 5

“กวีแสดงความทุกข์ของใบไม้ที่มีมืออยู่ตลอดเวลาว่าวันนี้หรือวันไหนความทุกข์และความขมขื่นก็ยังคงมีอยู่”

มีประโยคขยายในหน่วยนามซึ่งเป็นกรรมตรง คือ “ความทุกข์ของใบไม้ที่มีอยู่ตลอดเวลา” จำกัดความหมายของ ความทุกข์ของใบไม้

“ว่าวันนี้หรือวันไหนความทุกข์และความขมขื่นก็ยังคงมีอยู่” เป็นประโยคขยายกริยา “แสดง” ซึ่งเป็นกริยาที่เกี่ยวกับการสื่อสาร มีคำเชื่อม ว่า นำประโยค เพื่อเสริมความหมายของคำกริยาให้สมบูรณ์

ประโยคที่ 6

“ข้าพเจ้าไม่เคยคิดว่าการอ่านหนังสือเพื่อรับสารที่ผู้แต่งสื่อผ่านตัวอักษรจะต้องคิดวิเคราะห์อย่างลึกซึ้ง”

“ว่าการอ่านหนังสือเพื่อรับสารที่ผู้แต่งสื่อผ่านตัวอักษรจะต้องวิเคราะห์อย่างลึกซึ้ง” เป็นประโยคขยายกริยา “ไม่เคยคิด” ซึ่งเป็นกริยาที่เกี่ยวกับการคิด มีคำเชื่อม ว่า นำประโยค เพื่อเสริมความหมายของคำกริยาให้สมบูรณ์

มีประโยคขยายในหน่วยนามซึ่งเป็นกรรมตรง คือ “สารที่ผู้แต่งสื่อผ่านตัวอักษร” จำกัดความหมายของ สาร

ประโยคที่ 7

“ฮวงรู้แล้วว่าทำไมหญ้าเทวดาที่เขาปลูกเอาไว้ไบจิงโกร์นไปทุกที”

“ว่าทำไมหญ้าเทวดาที่เขาปลูกเอาไว้ไบจิงโกร์นไปทุกที” เป็นประโยคขยายกริยา “รู้แล้ว” ซึ่งเป็นกริยาที่เกี่ยวกับการคิด มีคำเชื่อม ว่า นำประโยค เพื่อเสริมความหมายของคำกริยาให้สมบูรณ์

มีประโยคขยายในหน่วยนามซึ่งเป็นกรรมตรง คือ “หญ้าเทวดาที่เขาปลูกเอาไว้” จำกัดความหมายของ หญ้าเทวดา

ประโยคที่ 8

“ดิฉันจะรู้สึกภูมิใจทุกครั้งที่สามารถตอบคำถามจากคนที่ถามดิฉันว่าย้ายไปเรียนเอกภาษาและวรรณคดีไทยทำไม”

“ที่สามารถตอบคำถามจากคนที่ถามดิฉันว่าย้ายไปเรียนเอกภาษาและวรรณคดีไทยทำไม” เป็นประโยคขยายกริยา “จะรู้สึกภูมิใจ” ซึ่งเป็นกริยาที่เกี่ยวกับอารมณ์ มีคำเชื่อมว่า นำประโยค เพื่อเสริมความหมายของคำกริยาให้สมบูรณ์

มีประโยคขยายในหน่วยนามซึ่งเป็นกรรมตรง คือ “คนที่ถามดิฉัน” จำกัดความหมายของ คน

“ว่าย้ายไปเรียนเอกภาษาและวรรณคดีไทยทำไม” เป็นประโยคขยายกริยา “ถาม” ซึ่งเป็นกริยาที่เกี่ยวกับการสื่อสาร มีคำเชื่อมว่า นำประโยค เพื่อเสริมความหมายของคำกริยาให้สมบูรณ์

ประโยคที่ 9

“ผู้แต่งกล่าวว่าแสงแดดที่แผดเผานี้เต็มไปด้วยความร้อนแรง”

“ว่าแสงแดดที่แผดเผานี้เต็มไปด้วยความร้อนแรง” เป็นประโยคขยายกริยา “กล่าว” ซึ่งเป็นกริยาที่เกี่ยวกับการสื่อสาร มีคำเชื่อมว่า นำประโยค เพื่อเสริมความหมายของคำกริยาให้สมบูรณ์

มีประโยคขยายในหน่วยนามซึ่งเป็นกรรมตรง คือ “แสงแดดที่แผดเผานี้เต็มไปด้วยความร้อนแรง” จำกัดความหมายของ แสงแดด

ประโยคที่ 10

“สวิงโกรธที่นกกระจอกมากินใบหญ้าเทวดาที่เขาปลูกไว้กองงามจนโกรน”

“ที่นกกระจอกมากินใบหญ้าเทวดาที่เขาปลูกไว้กองงามจนโกรน” เป็นประโยคขยายกริยา “โกรธ” ซึ่งเป็นกริยาที่เกี่ยวกับอารมณ์ มีคำเชื่อมว่า นำประโยค เพื่อเสริมความหมายของคำกริยาให้สมบูรณ์

มีประโยคขยายในหน่วยนาม คือ “ใบหญ้าเทวดาที่เขาปลูกไว้กองงามจนโกรน” จำกัดความหมายของ ใบหญ้าเทวดา

ประโยคที่ 11

“กวีกล่าวถึงประโยชน์อันยิ่งใหญ่ของป่าว่าป่าเป็นปัจจัย 4 ของมนุษย์”

มีประโยคขยายในหน่วยนามซึ่งเป็นกรรมตรง คือ “ประโยชน์อันยิ่งใหญ่ของป่า”

จำกัดความหมายของ ประโยชน์

“ว่าป่าเป็นปัจจัย 4 ของมนุษย์” เป็นประโยคขยายกริยา “กล่าว” ซึ่งเป็นกริยาที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร มีคำเชื่อม ว่า นำประโยค เพื่อเสริมความหมายของคำกริยาให้สมบูรณ์

ประโยคที่ 12

“ขางมองว่าต้นไม้เป็นสิ่งที่ไม่มีประโยชน์”

“ว่าต้นไม้เป็นสิ่งที่ไม่มีประโยชน์” เป็นประโยคขยายกริยา “มอง” ซึ่งเป็นกริยาที่เกี่ยวข้องกับประสาทสัมผัส มีคำเชื่อม ว่า นำประโยค เพื่อเสริมความหมายของคำกริยาให้สมบูรณ์

มีประโยคขยายในหน่วยนาม คือ “สิ่งที่ไม่มีประโยชน์” จำกัดความหมายของ สิ่งเห็นได้ว่า ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยกริยา ส่วนใหญ่มักใช้คำเชื่อม ว่า นำประโยคขยายเพื่อเสริมความหมายของคำกริยาให้สมบูรณ์เพื่อบอกเนื้อความ เนื่องจากคำเชื่อมว่า ใช้นำประโยคขยายกริยาที่เป็นหน่วยหลักทั้งกริยาที่เกี่ยวกับอารมณ์ กริยาที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร กริยาที่เกี่ยวข้องกับการคิด และกริยาที่เกี่ยวข้องกับประสาทสัมผัส แต่คำเชื่อม ที่ใช้นำประโยคขยายกริยาที่เกี่ยวกับอารมณ์และคำกริยาแสดงอาการบางคำเท่านั้น

สรุปได้ว่า ประโยคขยายในประโยคความซ้อนมีหน้าที่จำกัดความหมายของ คำนามหรือนามวลีให้แคบเข้า โดยใช้คำเชื่อม ที่ มากกว่า ซึ่ง และ อัน นำประโยคขยาย และ ประโยคขยายมีหน้าที่เพื่อเสริมความหมายของคำกริยาให้สมบูรณ์ โดยใช้คำเชื่อม ว่า มากกว่า ที่ นำประโยคขยาย ทั้งนี้ประโยคหลักและประโยคขยายมีความสัมพันธ์กันทางการขยายความ